

ABORIA
hur vi kan överleva den nordiska vintern

en sittmöbel som fungerar som en må-bra-produkt och som ger brukaren möjlighet att anpassa funktionen efter sina egna behov

Student: Wenche Nevalainen | Handledare: Per-Olov Landgren
Examinator: Kristina Sahlqvist | Opponent: Andreas Nobel

sammanfattning

Bilder: www.gettyimages.com

Vi nordbor behöver produkter för välmående under det mörka vinterhalvåret. Vi behöver vila och avslappning för att orka med perioden. Målet för projektet var att utforma en flexibel sittmöbel som ger känsla av trygghet och närhet. Syftet var att göra en möbel som inbjuder till att göra ingenting. Aboria är en sittmöbel som fungerar som en må-bra-produkt och som ger brukaren möjlighet att anpassa funktionen efter eget behov.

abstract

As we dwell in the northern part of Europe, we who live through its gloomy winters need to find shelter in the warmth of our homes which cater to our well being. The object of this project lies in designing both a flexible, sturdy, and reliable piece of furniture that yields to one's intrinsic needs. The aim is to offer a piece of furniture that induces such comfort and exudes a feel good haven and refuge to each and every one of us.

Motgångar (det har varit en del av dem under examenstiden) kan få människor att bryta samman, men det kan också få människor att överträffa sig själva. Jag valde att göra det sista och tack vare en mängd härliga människor blev mitt examensarbete så bra som jag ville att det skulle bli.

Ett stort tack till P-O för handledning, till min vän Audrey som puschat när det varit jobbigt, till Marianne Davidsson (Textiltekniker HDK), till Jörgen Hedegård (Textilmuseet Borås), Cecilia Häggström för vägledning av rapport, till intervjuade personer, till familj och vänner och ett stort tack till mormor som stickade raggsöcker till mig som liten.

Innehållsförteckning

Introduktion	1
Bakgrund	2-4
Identifierat problem	5
Mål och syfte	5-6
Målgrupp	5
Utseende	6
Funktion	6
Material	6
Resultat/lösning	7
Utseende	7
Material	7-8
Funktion	8
Aboria i olika scenarier	8-9
Barn	9
Tonåring	9
Vuxen kvinna	9
Vuxen man	9
Äldre människor	9
Aboria	10-14
Ritning	15
Virkbeskrivning	16
Diskussion	17
Vidare utveckling av projektet	18-19
Olika tekniker	18
Vikten	18-19
Tillverkningskostnad	19
Slitage	19
Reflektion	20
Arbetets kvaliteter	20
Egen process	20
Minnen	20
Frågor behöver svar	21
Modellarbete	21
Materialundersökning	21
Källförteckning	22
Bilaga 1 utförande	23-26
Bilaga 2 frågeformulär och svar	27-30
Bilaga 3 materialundersökning	31-35

introdukt

*Regnets förbittrade droppar sig störta
ned över öde marker.
Höstmörkrets blöta, sövande sång.
Drömmar om snö och köld.*

*Träd står i högresta, sörjande led
över nedfallna, döende löv.
Förmultningen sprider sin mörka odör.
Grönskan har fallit i glömska.*

*Men gömt under höstens röta och död,
under löv, under blöthet och sörja.
Ligger en önskan i djupaste sömn,
ett frö som till våren skall fröjda.¹*

Vintern är en bra tid för avslappning och vila. Kroppen blir automatiskt tröttare av mörkret² och vi föredrar att stanna inomhus istället för att gå ut i kylan. När bristen på solljus under perioden sätter sina spår gör vi allt för att pigga upp oss själva. Vi tändar stearinljus, kryper ner under en varm filt eller myser framför en öppen brasa. Det här projektet är mitt bidrag till att få människor att må bättre i mörkret och en injudan till avslappning under vintern.

¹ <http://www.poeter.se/viewTagText.php?textId=530573&tagId=284>
² Eriksson, Hippias (2007) Ett liv i lux - Ljusa insikter om friskvård. ISBN: 978-91-977207-0-0, Udevalla s. 6
Bilder: www.gettyimages.com och Wenche Nevalainen

bakgrund

När vintern är på gång, när höstens vackra färger gul-orangeröd på träden har försvunnit och löven ligger i stora bruna blöta högar på marken tänker nog de flesta: “Jag vill att det ska bli sommar”. Att känna sig trött när vintern kommer krypandes med sitt mörker är mer vanligt än ovanligt. Det är inte så konstigt med tanke på att under perioden vi kallar vintertid (normaltid) befinner sig Norden i mörker stora delar av dygnet. I Sverige den 20 december så har Malmö endast 7 timmar med dagsljus och i Kiruna ser de inte solen alls den dagen.³ Vi vaknar upp i mörker, vi går till skolan/jobbet i mörker, vi går hem i mörker och vi går och lägger oss i mörker. Det är en tuff period för många och saknaden av solljus gör oss trötta och hängiga.

Vi nordbor har lärt oss att glädjas åt det lilla solljus vi får under vintern. Under den mörka perioden har vi lärt oss att skapa egna sätt för att göra mörkret mer uthärdligt. När vintern kommer med sitt mörker får vi mindre lust att röra på oss, det blir fler inomhusaktiviteter och vi blir mindre sociala. Vi tänder stearinljus i mängder och kryper ner under täcket och läser en bra bok. (se bilaga 3 frågeformulär och svar)

³ <http://stjarnhimlen.se/stjh/> 4 mars 2009
Bilder: Wenche Nevalainen

⁴ Eriksson, Hippas (2007) Ett liv i lux - Ljusa insikter om friskvård. ISBN: 978-91-977207-0-0, Udevalla s. 7-8

⁵ Eriksson, Hippas (2007) Ett liv i lux - Ljusa insikter om friskvård. ISBN: 978-91-977207-0-0, Udevalla s. 8

⁶ <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article269288.ab> 11 mars 2009

⁷ Kewenter, Ewa (2002) Ull & Ylle - Kläder och prakt. Bokförlaget Prisma, Stockholm s. 29-30

⁸ Kewenter, Ewa (2002) Ull & Ylle - Kläder och prakt. Bokförlaget Prisma, Stockholm s. 30

Förr i tiden i det gamla bondesamhället anpassade sig människor efter årstiderna och levde i harmoni med ljus och mörker. Människorna reglerade sömnen efter de olika årstiderna. De arbetade hårt under den ljusa perioden och vilade och sov när mörkret kom. Under vinterperioden sov de flesta 15 timmar per dygn och var endast uppe för att äta och någon lugn aktivitet.⁴ På 1700-talet med industrialiseringen tvingades människorna att anpassa sig efter arbetstider. Detta var något nytt och de blev styrda av en klocka istället för dagsljuset.⁵ Det är så vi lever i dag också, vi lyssnar inte på kroppens signaler utan lever efter klockan vare sig det är sommar- eller vinterperiod.

Med vintern kommer kylan. Vissa delar av Norden kan få uppemot 40 minusgrader. År 2005 var det ett rekord på 39,7 minusgrader i södra Lappland.⁶ För att kunna leva i det klimatet krävs det att man klär sig rätt. Ull är Sveriges äldsta vävnadsmaterial och människor har använt det ända sedan vikingatiden. Ull är ett miljövänligt material som har de flesta egenskaper man kan önska sig. Materialet har kallats mirakelfibern, den anpassar sig efter kroppstemperaturen och materialet andas. Ull är ett värmande och vattenavstötande material vilket är väldigt unikt. Det skrynklar inte och stöter bort smuts och eventuella fläckar är inte svåra att ta bort.⁷ Materialet har en lång tradition bakom sig och var en förutsättning för att människor skulle kunna bo här uppe i Norden. Materialet har fler bra egenskaper än att det ger oss varma kläder, tester visar att om man sover under ett ulltäck får ett jämnare hjärtslag än om man sover under ett syntettäck.⁸

Jag har många speciella minnen som betyder mycket för mig när det handlar om vintern. Minnen jag tänker på när det känns tungt och jobbigt i mörkret. Det är allt från mormor som sitter och sticker raggsockar vid kaminen till snögrott - orna vi byggde. Glädjen som barn när första snön kommer på

året sitter fortfarande i och känslan av att komma in i värmen efter en hel dags lek utomhus. Solen som gnistrar i snön när man åker skidor över fjället och minnet av att sitta framför en öppen brasa och dricka varm choklad. Det är dessa minnen som gör att vintern är värd att ta sig igenom med förhoppningar att roliga händelser och vackra detaljer ska upplevas igen.

Det finns en mängd produkter som gör att vi ska må bättre. Antistressbollar är små klämvänliga bollar som ska minska stress och kännas avslappnande. Dagslampor även kallade terapilampor har blivit allt mer populärt. Ett par timmar om dagen med lampan räcker för att man ska få tillräckligt med dagslus för att inte känna sig trött under vintern. Vi går på spa för att få avkoppling och känna att vi unnar kroppen något extra. Vi kryper ner under en varm filt och myser vid brasan i mörkret.

En stol/sittmöbel har fler funktioner än just att sitta på den. Den används som klädhängare, som stege när vi inte når upp överst i skåpet och den kan användas som avlastningsplats. Det är också en plats för vila och stillasittande aktiviteter.

Det finns oändligt med stolar, fåtöljer och andra möbler för att sitta på. Sackosäcken är en populär sittmöbel. Det är en sittmöbel som man sjunker ner i och sitter bekvämt och är omgiven av säcken. En gammal sliten fåtölj man ärvt med mjuk stoppning är en annan sittmöbel som är omtyckt. Man blir känslomässigt knuten till möbelen och man känner sig trygg. En hängmatta för avslappning är skönt att ha, mattan viks upp som väggar då man ligger i den. Du känner dig skyddad och kan slappna av. Möbler för vila och avslappning är något vi människor har behov för i den stressade tid vi lever i och vi behöver få unna oss lite lyx genom att vila på en vanlig vardag.

identifierat problem

Våra kroppar styrs av ljus och mörker. När ljuset försvinner under vintern känner vi oss ofta hängiga och orkeslösa. När det blir mörkt vill kroppen automatiskt ta det lugnt och vila upp sig men i dagens stressande samhälle styrs vi av att hela tiden göra något i stället för att lyssna på kroppens inbyggda klocka. Vi försöker med olika medel göra så att vi blir pigga som om det inte vore okej att sitta ner och göra absolut ingenting. Kroppen behöver vila och vintern är en bra tid för att skruva ner tempot och ge oss själva lite egenvård.

Utifrån problemet skapa en sittmöbel som fungerar som en må-bra-produkt och som ger brukaren möjlighet att anpassa funktionen efter egna behov.

mål och syfte

Målet är att skapa en sittmöbel för avslappning i vintermörkret för privat bruk. Att utforma en flexibel sittmöbel som ger känslan av trygghet och närhet.

målgrupp

Projektet har en bred målgrupp. Möbeln skapas och designas för människor som anser att vintern är en hemsk årstid och

som behöver något utöver det vanliga för att piggas upp. Möbeln kan användas av både vuxna och av barn som bor uppe i Norden som vet vad en mörk och kall vinter innebär. Det är inte bara kylan som gör vintern jobbig, mörkret tar på krafterna också. Sittmöbelns material och utseende ska bygga på tradition och det är en fördel att känna till nordiskt hantverk för att få den rätta känslan vid användning.

utseende

Sittmöbelns utseende ska inbjuda till att slå sig ner och bädda in sig i något mjukt. Möbeln behöver ett utseende som människor känner igen, eftersom igenkännande skapar trygghet och närhet.

funktion

Sittmöbelns flexibilitet är viktig eftersom vi alla har olika sitt- och liggställningar då vi slappnar av. För att uppnå denna flexibla funktion måste formen på produkten och material vara av sådant slag att användaren kan forma och utnyttja den för sitt egna kroppsbruk. Brukaren ska kunna bestämma form och användning för möbeln.

material

När vintern kommer uppe i norr klär vi människor på oss lager på lager med kläder för att inte frysa. Vi klär oss med mössor, vantar, långkalsonger och underställ, gärna gjort av ull för att hålla varmen bäst. För att möbeln ska få ett högre känslomässigt värde krävs det ett traditionellt material som alla har en relation till. Vi ska associera materialet till årstiden och hur vi använder oss av materialet under vinterperioden.

Syftet med projektet är att skapa en sittmöbel som får människor att känna sig mer tillfreds när vintern tar vid. En produkt som inbjuder till att göra ingenting. Under vintern behöver vi biologiskt sett mer vila och avslappning än under sommarperioden.

resultat

Aboria är en möbel utvecklad för människor som behöver uppmuntran för att överleva den nordiska kylan. En möbel att må bra i, en möbel för avslappning.

utseende

Sittpuffen består av två delar. Filten/klädseln är naturvit och själva puffen är mörkgrå. Puffen har ett enkelt och stilrent utseende som kontrast till filtens fluffiga och detaljrika uttryck. Det är filten som är huvudperson i denna möbel och jag vill att den ska synas och beundras. Den är mjuk och har ett utseende som får människor att vilja röra vid den. Den är virkad och inte stickad för att få den speciella strukturen som virkning har. Den utgår från ett centrum och organiserar sig utåt. Möbelns utseende får en att tänka på föremål vi klär oss med under vintern. Den har ett mönster som de flesta känner igen, men möbelns virkning är i en oväntad skala som gör den speciell. Detaljer i virkningen gör att den inte är helt perfekt och skapar liv i utseendet. Aboria har ett tidlöst utseende som gör att den blir mer hållbar över tid. Att sätta sig i Aboria kan kännas som att sätta sig i en stor vante eller mössa.

material

Sittpuffens material är filtliknande textil (Vadal). Består av 87% ny ull / 9% polyamid / 5% viskosull. Det är slitstarkt och har ett helt annat uttryck än garnet. Puffen är uppbyggd av olika typer av skum. Hårdare skum under och en mjukare som ytskickt för att få en nersjunkande känsla då man sätter sig i puffen. Filten är gjord av ullgarn. Ull är ett material vi alla känner igen och kopplar till den kalla årstiden. Den avancerade virkade filten är gjord av en tjocklek på 20 stycken ullgarn (naturvit lovikkagarn) för att få utseendet som ett överdimensionerat lovikkagarn (se bilaga 5 materialunder-

sökning). Aboria kommer vara trendig varje vinter för att materialet är traditionellt, den är flexibel och kan utnyttjas på många olika vis. Aboria är något som värmer och skyddar i kylan och mörkret.

funktion

När en person använder denna möbel ska han/hon känna en trygghet och ett lugn. Sittmöbeln ska fungera på samma sätt som att sitta i någons famn eller på någon favoritplats där man känner sig trygg. Man ska känna sig avslappnad och tillfreds med att inte göra något.

Aboria är en flexibel möbel. Det är en sittpuff med tillhörande filt och den går att använda på en mängd olika sätt. Det går att sitta i puffen med filten som underlag. Man kan välja att ta bort filten och ha den över sig istället. Det går att utnyttja filten utan puffen, som en matta, klädsel till annan möbel eller som en filt.

Puffen har också en flexibel funktion. Det går att fälla ner ryggstöden, en eller båda. Detta skapar olika kombinationer som gör att puffen kan användas på olika sätt. Det går att sitta mer än en person om man fäller ner och den kan fungera som en madrass till barn. Ryggstöden sitter fast med dragkedja och är lätta att fälla ner och sätta tillbaka.

aboria i olika scenarier

Möbeln skapades som en må-bra-produkt för hemmet under de tunga mörka vintermånaderna. En möbel med flexibilitet och variation. Målgruppen för möbeln är bred och kan användas av hela familjen.

barn - aboria som en matta

Du slänger dig ner på golvet, favoritstället att leka på. Ännu bättre har det blivit nu när du fått världens bästa matta att leka på. Den är tjock, mjuk och varm. Här kan du virvla runt ohindrat och fantisera ihop en låtsasvärld.

tonåring - aboria som en sittmöbel

Du har precis smällt igen dörren för att mamma står och tjuftar om att du ska göra dina läxor. Du vill helst vara i fred och slippa föräldrarnas tjuftar. Du slänger dig ner på puffen som står i ett hörn. Samtidigt som man vill slita sig fri vill man ändå ha mammas trygga famn att krypa in i. Då är Aboria bra när man inte vill erkänna det för mamma.

vuxen kvinna - aboria som en filt

Det är mörkt ute och du har jobbat hela dagen, kommer hem och allt är mörkt och tyst. Du gör i ordning varm choklad och du trycker på play på stereon och julmusik börjar strömma ur högtalaren. Du tar din kopp och går in i vardagsrummet och sätter dig i soffan. Du drar Aboria ända upp till hakan och sitter nästan gömd där under.

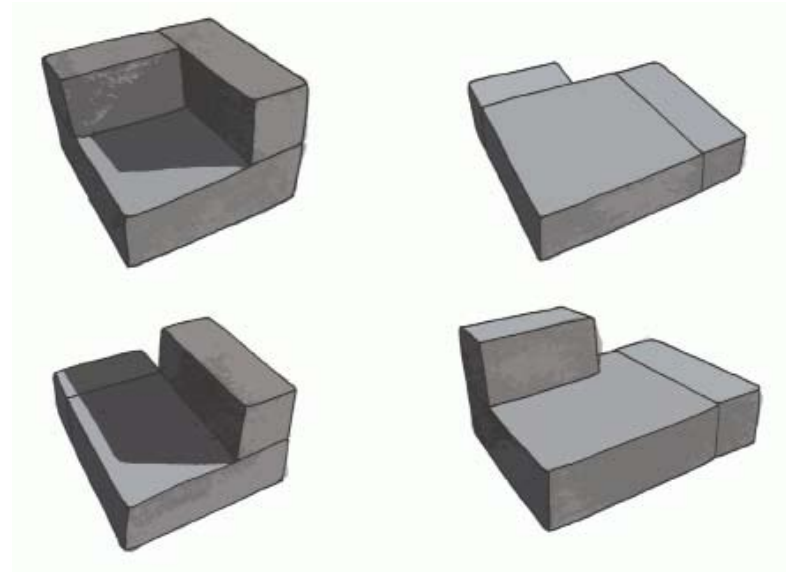
vuxen man - aboria som ett husdjur

Det är söndag morgon och frukosten är uppäten, barnen har begett sig ut för att leka, du har gjort upp en brasa i den öppna spisen och sätter dig nu i din favoritfåtölj. På golvet ligger Aboria och du viker den över dina fötter och runt benen. Du har ingen hund så då får du hitta något annat sätt att varma fötterna en kall vintermorgon.

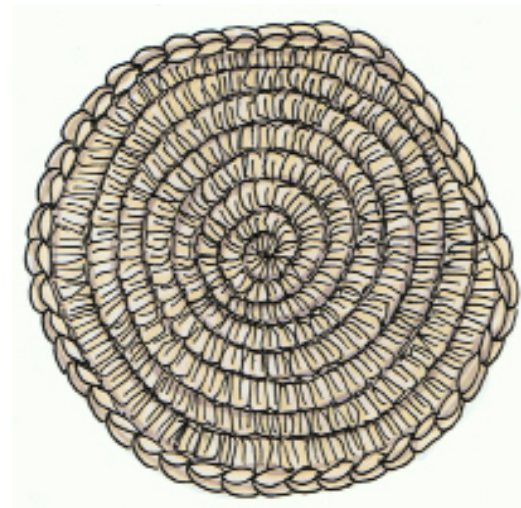
äldre männisikor - aboria som klädsel

Det börjar skymma ute och ni har precis varit ute på en eftermiddagspromenad. Medan hon brygger kaffe i köket plockar han fram yatzit och lägger det på soffbordet. I soffan ligger Aboria och döljer det nersuttna och slitna i favoritsoffan.

aboria

Puffen kan ha fyra olika utseenden. Det är lätt att fälla ner och upp ryggstöden för olika bruk av puffen.

Filten har ett utseende men har många olika användningsområden. Den kan användas som filt, klädsel för en stol eller som en matta.

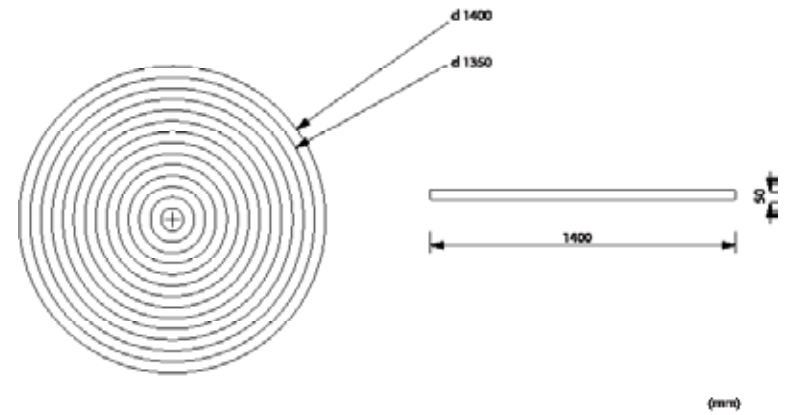

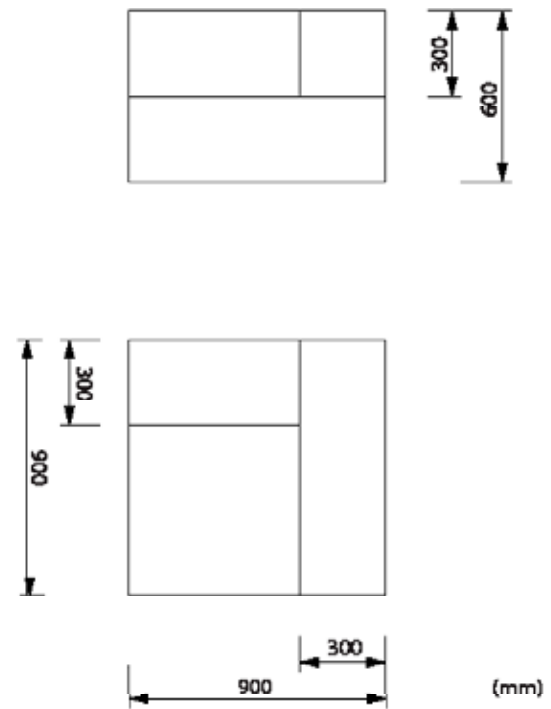

ritningar

filten

puffen

virkesbeskrivning

lm=luftmask
fm=formmaska
sm=smygmaska
h1=hoppa över en fm
dm=dubbel fm

Filten:

Virka med lovikkagarn, 20 stycken samtidigt.

Färg:04

Virkpinne: finger

6 lm fäst ihop med 1 sm.

6dm i de 6 lm= 12 fm

Varannan dubbel till cirkeln består av 18 fm

Var 3e dm till cirkeln består av 30 fm

3lm, h1, 3fm (x7)

3lm, h1,5fm (x7)

fm ett helt varv. Cirkeln består av 54 fm

3lm,h1,6fm (x2)

3lm,h1,43 fm

3lm,h1,7 fm

3lm,h1,2 fm

8fm, 1dm (x4)

17 fm

3lm,h1,8fm

3lm,h1,1fm

8fm,1dm(x4)

2fm

3lm,h1,29fm

3lm,h1,1fm

8fm,1dm(x2)

18fm

3lm,h1,12fm

3lm,h1,23fm

1dm

11fm

1dm

29 fm

3lm,h1,16fm

3lm,h1,1fm

11fm,1dm(x3)

51fm

3lm,h1,13fm

1dm

8fm

3lm,h1,6fm

31m,h1,101fm

Detaljer:

Virka med fantigarn.

Färg: 6002

Virkpinne: 10

17 fm

Snurra och fäst med tråd.

diskussion

En produkt eller möbel som påverkar människors tankar lite mer än bara “åh den stolen var fin” eller “usch vad gräslig” tror jag är mer hållbar över tid. Man får en personlig relation till produkten/möbeln precis som vi får med saker som vi ärv-er. Det estetiska/utseendet spelar mindre roll, vi har den för att vi trivs med den känslomässigt och inte för att produkt -en/möbeln är modern eller snygg att se på.

Möbeln är tänkt som en må-bra-produkt för vintern men den går att använda året runt. Eftersom det är en flexibel filt går den att använda även utomhus under sommarhalvåret. På altanen när man dricker sitt morgonkaffe eller på kvällen när solen har gått ner och man sitter ute och myser med vänner. Ull har förmågan att anpassa sig efter temperatur. Är kroppen varm och svettig känns ull svalt, är kroppen kall så värmer ullen. Därför passar materialet till all sorts väder och vind.

Eftersom det överdimensionerade garnet som önskade att användas i projektet inte finns och verkar vara näst intill omöjligt att producera fick jag ta saken i egna händer och tillverka mitt egna tjocka garn. Ekonomin räckte inte till för att utföra tester i skala 1:1 så det var begränsat för hur mycket jag kunde undersöka innan det slutgiltiga resultatet. Att utföra testerna med annat material var oaktuellt då utseendet inte får samma uttryck och känsla.

olika tekniker

För att utföra vidare tester av det överdimensionerade garnet kan man använda olika tekniker. Man kan använda sig av tekniken jag testade i mitt projekt, att virka med flera garntrådar samtidigt. På så vis få önskad tjocklek på garnet. Detta gör att filten får en vikt som kan kännas besvärlig. Ett annat sätt att tillverka filten på är att rundvirka en lång sock som man sedan fyller med önskad stoppning, t.ex. vadd eller skum. Det här sättet reducerar vikten och filten kan produceras i större skala, men filten riskerar att få ett annat uttryck. En annan teknik som får filten att väga mindre är att tova garnet luftigt. Att tova betyder att fibrerna krymper och man kan forma det till det man vill. Ull är den enda fiber som i naturligt tillstånd går att tova ihop och kan därför på enkelt sätt utan vävstolar och maskiner tovas. Det går att tova garn i den tjocklek man vill och med vilken täthet man önskar. Men med mindre täthet ökar risken för lättare slitage av materialet. Föremål som skall slitas och nötas på bör tovas tills kvalitén är helt stum. Detta gör dock att materialet blir tyngre.⁹

vikten

Filtens vikt är märkbar, att lyfta den krävs muskler. Detta kan upplevas både som positivt och negativt. Det negativa är att filtens storlek begränsas och det går inte att göra den större då den kommer väga alltför mycket. Det positiva med det är

⁹ http://www.acdebeoul.com/hantverk_tovning.php

att när man omsluter sig med den tyngden gör det att man känner sig trygg och skyddad. Skulle man reducera vikten på filten riskerar man att kvalitén på produkten känns billig och inte alls äkta. Det går att jämföra med fanerad mdf och helträ på en möbel. Väger det mer så känns det mer värdefullt och äkta. Något annat som är positivt med vikten är att den förstärker känslan av att känna sig liten, vilket var meningen med produkten. Det skulle kännas som man satte sig i en stor vante och känna att man var omslutet av något som var större och tyngre än sig själv.

tillverkningskostnad

Om man ser på tillverkningskostnaden för filten så är det olika beroende på vilken teknik man väljer att använda. Ska man välja att göra en billigare variant, göra den lätt och minska äktheten i filten. Som man sedan kan sälja till lägre pris men kanske till fler personer. Eller ska man välja att tillverka produkten till ett högre pris och sälja den mer exklusivt och till personer som vill ha kvalité och äkthet i sina föremål de investerar i. Det är en fråga som de flesta måste ställa sig när de har gjort en design och den ska ut till konsumenterna. Min egen åsikt om det här är att jag vill ha en kraftfull produkt och något som känns äkta framför att det är billigt. Uttryck och taktilitet blir annorlunda om man väljer att göra en budgetvariant. Jag tror att för min filts del så tjänar den på att tillverkas på det dyra viset. Målgruppen kommer att vara människor som vill ha äkthet och ett hantverksmässigt uttryck som sätter prägel i deras hem.

slitage

Det skulle även vara viktigt att utföra någon sorts test på slitage. Hur de olika materialen beter sig när det utsätts för användning. Hur mycket mer tål det tovade garnet jämfört med den tunna virkade sockan. Detta är också faktorer man får kika på innan man bestämmer hur produkten ska produceras och se ut.

reflektion

arbetets kvalitéer

En styrka med Aboria är att det vänder sig till väldigt många människor, det är inte enbart till för en viss grupp eller till för personer i en viss ålder. Möbeln passar människor i alla åldrar. Möbeln är flexibel och går att utnyttja på flera olika sätt vilket gör att fler kan använda sig av den.

För att kunna virka med så tjockt garn så krävs det maskiner som klarar av detta. Jag har varit i kontakt med Jörgen Hedegård som är museitekniker på textilmuséet i Borås. Han hade inte hört om eller sett en maskin som klarar det. Det betyder att filten måste virkas för hand eller att man tillverkar en maskin som klarar av att virka med så tjockt garn.

den egna processen

Hur jag kom från A till Ö i projektet presenteras i bilaga 1 utförande.

minnen

Att skapa en möbel utifrån egna känslor var intressant. Hur man inspireras och formar något utifrån ord som kommer ifrån upplevelser. Hur ser det ut? Hur kan jag forma något så att andra förstår hur jag tänker, hur jag menar och vad jag vill? Jag skapar inte bara en snygg möbel som folk vill ha i hemmet. Jag skapar något som ska skapa känslor hos människor som gör att de mår bättre. Det var en utmaning med många snedsteg och stampande på samma ställe under processen. Men det var också spännande och roligt att se hur möbeln sakta men säkert började ta form och hitta sitt rätta jag. Jag lärde mig i processen att man inte ska skynda fram och hoppa över steg som är viktiga för att möbeln ska bli så bra som möjligt. Man trampar bara sig själv på tårna och får gå tillbaka och göra om det igen från början.

frågor behöver svar

För att nå de mål jag har satt upp för form, utseende, funktion och material var det viktigt att jag funderade över följande saker: Hur skapar jag en form utifrån mina ledord: trygghet, närhet och avslappning? Hur kan jag göra en möbel som är flexibel och kan passa alla typer av människor? Vad för material passar i sammanhanget och som är bundet till årstiden? Det var en stor utmaning att få in alla egenskaper jag önskade i en och samma möbel men kul på samma gång.

modellarbete

I det här projektet har jag jobbat väldigt lite med penna och papper som annars brukar vara mitt favoritverktyg för att skapa. Den här gången har jag nästan enbart jobbat med att göra modeller för att utveckla och hitta nya former. Det har både varit skrämmande och skoj att arbeta på ett nytt sätt och inte vad man är van vid. Nu i efterhand tänker jag att jag skulle ha gått ett steg längre och testat med mer material och försökt göra fler former. Men eftersom arbetssättet var nytt så höll jag mig på ett säkert område och valde att gå en säker stig i processen.

materialundersökning

Projektet har bestått av otroligt många undersökningar av huruvida det går att skapa det tjocka garnet jag är ute efter. Detta har varit en stor utmaning för att få det utseende och rätt taktilitet jag varit ute efter. Det som visat sig efter alla mail och telefonsamtal är att människor är väldigt hjälpsamma och villiga att försöka inspirera även om de inte har kunskapen. (Bilaga 3 materialundersökning) Det glädjer mig och efter det här projektet har jag utvecklats själv med att ta kontakt och ställa frågor till personer inom specialområden. Jag är glad att jag inte gav upp när alla sa nej utan fortsatte till jag hittat det jag var ute efter.

källförteckning

tryckta källor

Kewenter, Ewa (2002) Ull & Ylle - Kläder och prakt. Bokförlaget Prisma, Stockholm
Eriksson, Hippas (2007) Ett liv i lux - Ljusa insikter om friskvård. ISBN: 978-91-977207-0-0, Udevalla

webbdokument

<http://stjarnhimlen.se/stjh/> (4 mars 2009 kl 13.20)
<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article269288.ab> (11 mars 2009 kl 10.15)
<http://www.poeter.se/viewTagText.php?textId=530573&tagId=284> (5 april 2009 kl 13.08)

andra källor

10 slumpmässigt utvalda personer för frågeformulär
Mina minnen och upplevelser under vintertid

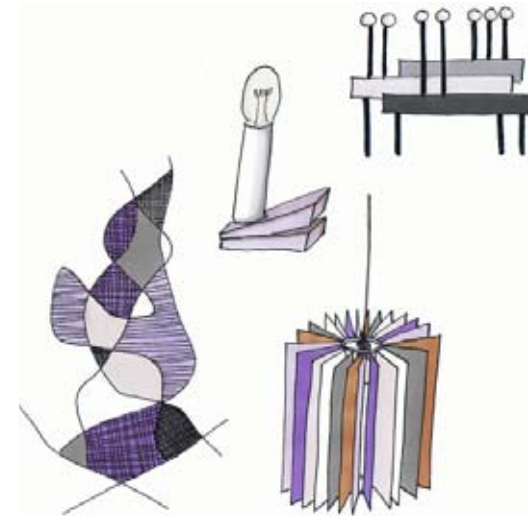
bilaga 1 utförande

Vägen från idé till färdigt resultat har varit lång. Det har varit många hinder och svackor under projektets gång men då de släpper och får man ny energi och glädje att fortsätta.

Inspiration till projektet var naturen under vintermånaderna. Dokumentation gjordes med fotografier och skisser. Det finns mycket vackert runt omkring oss även under vintern. Is som spruckit och bildat vackra mönster eller frusna växters detaljer.

Mina egna minnen från upplevelser från vintern var plattformen i det här projektet och de analyserades för att få fram ledord. Ledord: Trygghet, närhet och avslappning.

Ett frågeformulär skickades ut till 10 personer som är upp-
vuxna eller botten en del av sitt liv uppe i Norden för att få en bild av hur människor upplever vintern.. (Bilaga 2 frågeformulär och svar)

Skisser tidigt i projektet. Iskrackelering (matta), ny adventsljusstake, lampa med skuggeffekter, en gigantisk julgransbelysning

Råvaras materialbibliotek besöktes för att få inspiration till vilket material som skulle användas. Materialet var en viktig del i projektet för att få den rätta känslan av trygghet och avslappning.

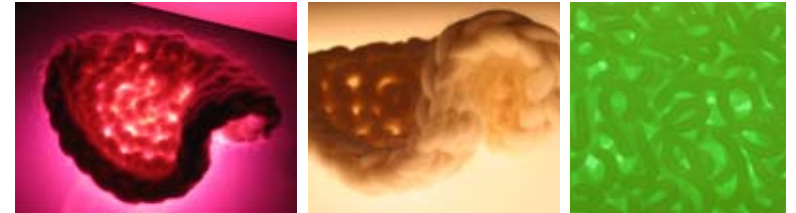
I skissprocessen användes inte penna och papper utan modeller byggdes och formades. Utifrån modellerna skapades den slutgiltiga möbeln. Idén var att skapa en överdimensionerad filt/kudde som gör att man får känslan av att sitta i en vante. Olika tekniker virkning, stickning och knutar testades.

Mönster, former och dimensioner testades i skala 1:1 och 1:7.5

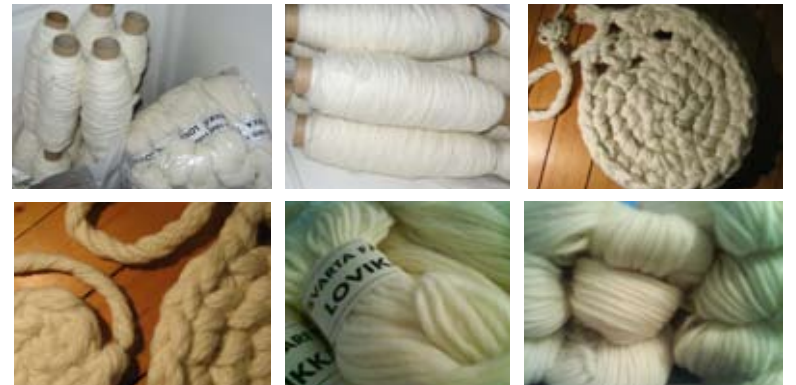
Frågeställningar: Behöver jag belysning för att skapa stämning? Behövs belysning för att skapa en trygghet? Jag kom även in på frågor som: färgad belysning? vanlig belysning? integrerad eller separat belysning? Beslut tas om att projektet inte behöver belysning. Konceptet är starkt nog utan.

Belysning testades i projektet med olika färger och material.

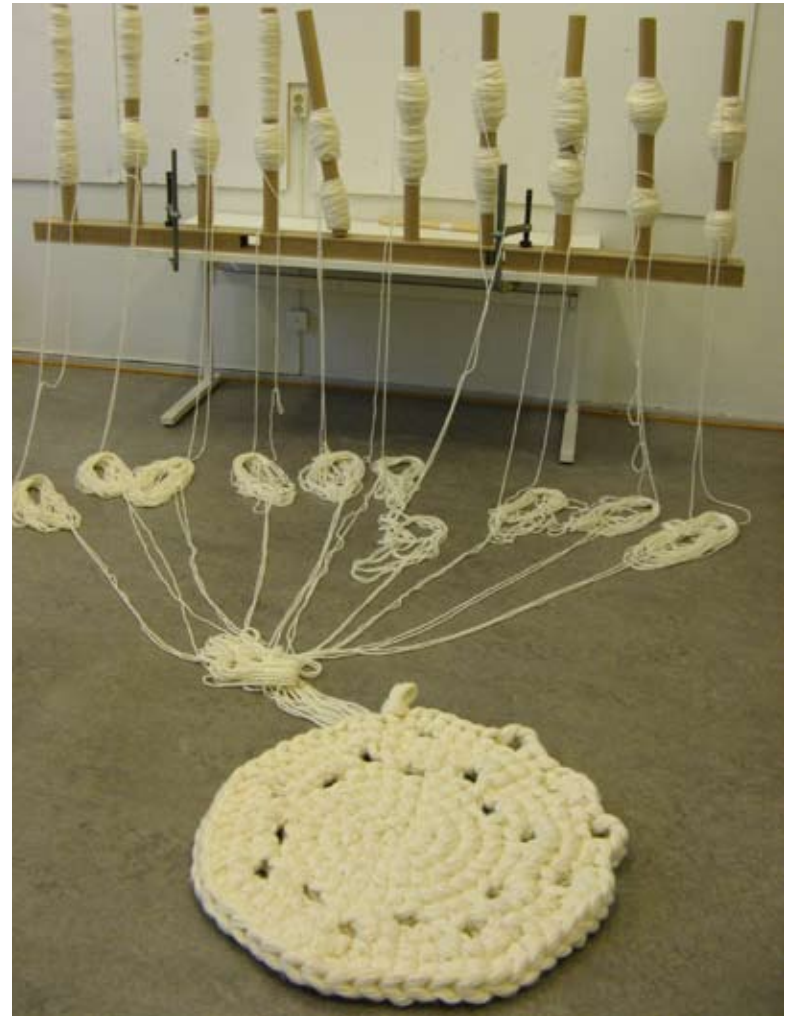
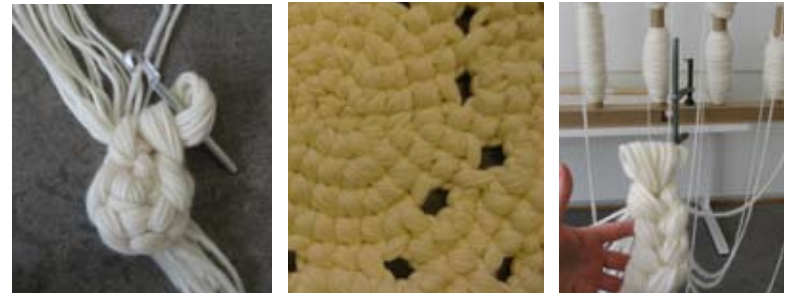
1 färgad belysning - ull 2 belysning - ull 3 färgad belysning - silikon

Materialundersökning påbörjades. Är det möjligt att skapa ett så tjockt garn? (bilaga 3 materialundersökning) Textilmu-seet i Borås kom med förslaget att slå ett rep.

Test med att virka filten av repet.

Filten får inte önskat utseende med repet så nya undersökningar görs hur man kan skapa ett så tjockt garn. En ställning för spolar med garn byggs och egen produktion av tjockt garn påbörjas. Det får ett utseende som stämmer överrens med ledorden. Puffens utseende formas utefter flexibilitet. Brukaren ska kunna ändra form efter egna önskemål. Puffen får ett stilrent uttryck i kontrast med filten.

Virkställning med garn för produktion av filten.

bilaga 2 frågeformulär och svar

Frågor om hur människor upplever vintern. Vad de uppskattar, avskyr och hur de blir på bättre humör. Formuläret är skickat till 10 personer med olika bakgrund men som bott i Norden hela eller delar av sitt liv.

frågeformulär how to survive the nordic winter?

A Nämn saker du gillar och uppskattar med vintern/den mörka tiden. Det bästa med vintern?

B Nämn saker du mår dåligt över under vintern/den mörka tiden. Det värsta med vintern?

C Om du är nere och känner dig hängig i mörkret.

Vad gör du för att bli på bättre humör och må bra igen?

slutsats av svaren

Snö och vintersproter är populärt. Slask, kylan och mörker är saker som känns jobbiga. Lugna aktiviteter inomhus med vänner och familj används för att må bättre. Tända ljus och öppna brador är också viktiga under vintern.

1

A Gemenskap under jul o nyårshelgerna, glögg o julmaten, mysigt med tända ljus, skotta snö, bygga ljuslykta, gå ute när det är kallt o höra att det knastrar under kängorna, rimfrost på träden, istappar som hänger från tak

B Mörkret förstås, att folk i allmänhet isolerar sig, slask

C Läsa en bra bok eller se en bra film, dricka o äta gott, ta sig i kragen o umgås mera med folk, kanske gå på konsert

2

A Kan ha mysiga hemmakvällar med stearinljus, kan hålla på med vintersporter

B Lite ljusa timmar ,mest mörkt, lättare att bli hemma ifall det är dåligt väder dvs .svårare att få frisk luft och njuta av väder

C Omfamnar jag möjligheten till att bygga mysig omgivning med stearinljus, musik, vin, mat och sällskap, omfamnar möjligheten till att verkligen kunna deppa, ta fram svåra saker, filosofera samt njuta av den mera naturliga melankolin som mörka tider framhäver för att "hit the bottom" för att sedan naturligt kunna lyfta sig mot bättre humör

3

A Att det är snö och kallt och mörkt så man kan gå in efter en långpromenad och krypa ner i soffan med en filt och tända lite ljus. Åka pulka och längdskidor

B Att man inte får så mycket ljus och då blir man lätt deppig och att det oftast är regn och slask på vintern

C Om jag är hängig så försöker jag träna och hitta på roliga saker med kompisar

4

A Snö, kyla, snö som knastrar, skidåkning, den vackra vinteridyllen. att man kan åka längdskidor

B Slask och regn

C Gå och träna... då tillverkar kroppen endorfiner som gör att man blir glad

5

A Snön, att efter en lång promenad när man är sådär lagom kylig kunna dricka en kopp te och sätta sig ner framför brasan med en filt, att sitta med en bra bok att läsa med en massa onyttiga saker, att kunna åka skidor, att det knastrar sådär härligt när man går ute, att snön lyser upp det mörka

B Det blir mörkt så tidigt, känns som dagarna blir kortare, att man måste klä på sig så mycket kläder, när snön inte kommer till jul

C Umgås med vänner och familj, sätta sig med en filt med en bra film

6

A Möjligheten att få åka skidor/snowboard och att det är "OK" att bara sitta hemma och mysa i soffan. Julen

B Den mörka tiden är så låååång. Regn och rusk. Vintern är på tok för lång.

C Omge mig med människor som jag tycker om. Sen så kan man ju trösta sig med materiella saker så som shopping eller lite god mat.

7

A Vinteren er fin når et er snø! Da blir det lysere ute og ikke så skummelt å gå ute som det er når det er høst. Snø og vintersport. Jul og akkevit!

B Kulden og at alle folk forsvinner i hi... Hvor blir det av folk egentlig? Å skrape isete vinduer på bilen.

C Dagdrømmer om sommer og sol.

8

A Snö, vitt på marken, solen reflekteras i snön, sitta inne och mysa mörka kvällar

B Mörkt, regn och kallt, snöslask, för kallt, halt

C Resa iväg till solen eller mysa inne framför brasan

9

A Den korta tiden man får uppleva snö nu för tiden. Brasor i öppna spisen, Ledighet

B Snöslask, kalla fötter. Att skrapa rutan på bilen

C Sätter mig ner i lugn och ro och lyssnar på nån bra musik, gärna av nån som har det värre än jag.

10

A Snö och is som ger möjlighet till skidåkning och skridsko-råkning. Skönt att vara ute och umgås med vänner igen då man mest sitter inne under den regniga hösten.

B Att det är mörkt på morgonen och när man kommer hem från jobbet.

C Tänder ljus och en kopp varm choklad framför brasan.

30

bilaga 3 materialundersökning

Projektet krävde ett material som inte finns. Undersökningar har gjorts om det är möjligt att tillverka ett så tjockt garn.

fra Design <design@vaveriet-uddebo.se>
til wenche.nevalainen@gmail.com
dato 10. februar 2009 13:18
emne garn

Hejsan, vi har inget så tjockt garn, kanske kan du kolla med någon som spinner garn, men jag tror det blir svårt. Det finns grövre matgarn som de säljer på VÄVKOMPANIET i Borås, kolla med dem. Annars återstår nog bara ett fyllt rundstickat ”rör”.

Med vänlig hälsning

Johanna

fra Marianne Davidson <marianne.davidsson@hdk.gu.se>
til Wenche Nevalainen <wenche.nevalainen@gmail.com>
dato 10. februar 2009 11:13
emne Re: Garn med stora dimensioner

Hej

Det ser spännande ut! Kan du komma ner till fiberverkstaden och visa det du gjort så kan vi diskutera garner.

Kom gärna idag vid halv tre om det går?

Marianne

fra Marianne Davidson <marianne.davidsson@hdk.gu.se>
til Wenche Nevalainen <wenche.nevalainen@gmail.com>
dato 11. februar 2009 13:39
emne Re: Garn med stora dimensioner

Hej

Här får du länk till ett företag som säljer rör gjorda av filt:

www.aquatex.se

fra Vävkompaniet <info@vavkompaniet.se>
til Wenche Nevalainen <wenche.nevalainen@gmail.com>
dato 10. februar 2009 17:15
emne Re: Garn med stora dimensioner

Hej Wenche!

Jag känner inte till något garn som är så grovt som 5cm i diameter. Det var väl en jättebra idé som du kommit på med att rundsticka istället och trä det över någon slang eller så...

Om du vill kan jag höra med en kollega på Textilhögskolan om det finns möjlighet att sticka på maskin så smått? Om du inte vill sticka för hand, förstås...

Med vänliga hälsningar Maria, Vävkompaniet

fra Åddebo Ull <info@addeboull.com>
til Wenche Nevalainen <wenche.nevalainen@gmail.com>
dato 11. februar 2009 07:47
emne Re: Garn med stora dimensioner

Hej,

Vi kan inte hjälpa dig med garn däremot finns ju möjlighet att köpa ull från oss om Du tänker tova.

Hälsn

Åddebo Ull

Marianne Karlsson

fra spinneriet <sol.spinn@brevet.nu>
til Wenche Nevalainen <wenche.nevalainen@gmail.com>
dato 11. februar 2009 16:13
emne Re: Garn med stora dimensioner

Hej Wenche,

Tror du behöver rep och inte garn i ull. Vår ringspinningsmaskin förmår inte spinna vad du efterfrågar.

Mvh

Pia Hellewell

www.solkustens-spinnverkstad.com

fra info@morjarvullspinneri.se
til Wenche Nevalainen <wenche.nevalainen@gmail.com>
dato 12. februar 2009 08:33
emne Re: Garn med stora dimensioner

Hej!

Att tillverka ett sådant garn är nog svårt. Vi klarar inte av det. Däremot kan du på en stickmaskin sticka ett "rör" som du kan klä ett annat material med. En virkad stol i ull skulle vi behöva idag. Det är -30graderkallt ute och kylan kryper in med kalla stolar som följd. Det är många idagsom stickar/virkar och tovar i maskin tex stolsittsar kanske en ide att använda för dig.

Lycka till!

MVH//Heléne Morjärv Ullspinneri

fra Aquatex <info@aquatex.dk>
til Wenche Nevalainen <wenche.nevalainen@gmail.com>
dato 12. februar 2009 11:57
emne Re: Garn med stora dimensioner

Hej Wenche,

Ikke har desværre slet ikke garn eller tov vi vores produktsortiment, vi kan levere filt i forskellige tykkelser og farver.

Med venlig hilsen Pia Hansen

fra Barbro.Peterson@sjuharad.se
til Wenche Nevalainen <wenche.nevalainen@gmail.com>
dato 12. februar 2009 15:06
emne Re: Garn med stora dimensioner

Hej!

Ett 50 mm garn (diameter), tveksamt. Jag har aldrig stött på det. Man kan naturligtvis för hand tvinna ihop ett antal tjocka garner, men resultatet blir nog knappast det du tänkt dig. Mitt förslag är att du använder ett trikåmaterial som du syr en kanal av som har den diameter du önskar. I den har du t.ex en rund skummgummislang. Det går naturligtvis att stoppa med annat material också, beror på

hur jämn du vill ha den.
Vänliga hälsningar Barbro Peterson

fra Fredrik Arvidsson <fredrik@repslagarbanan.se>
til Wenche Nevalainen <wenche.nevalainen@gmail.com>
dato 13. februar 2009 12:18
emne Svar Repslagarmuseet

Hej Wenche!

Tack för din förfrågan. Jag lämnar mailet till Bernt Larsson i eftermiddag. Du kan ringa honom på måndag efter kl. 8 så får ni diskutera vidare. Mobnr. xxx. Du kan också prova nå honom på museet, se telnr nedan.

Med vänlig hälsning Fredrik Arvidsson

*fra Margareta Zetterblom <Margareta.Zetterblom@hb.se>
til wenche.nevalainen@gmail.com
dato 13. februar 2009 16:12
emne Sv: Garn med stora dimensioner*

Hej!

Kontaktateknikerna på Trikåverkstaden på Textilhögskolan, Tommy Pettersson och Foke Sandvig, de borde veta. Jag har inget bra svar att ge, tyvärr.

Hälsningar Margareta Z

*fra Agneta N Andersson <Agneta.Nordlund-Andersson@hb.se>
til Wenche Nevalainen <wenche.nevalainen@gmail.com>
dato 16. februar 2009 10:27
emne Sv: Garn med stora dimensioner*

Hej,

Jag föreslår att du kontaktar vår tekniker i trikåavdelningen som heter folke.sandvik@hb.se Lycka Till

Agneta

fra Ragnvald Svarstad <r.svarstad@g-uld.no>
til Wenche Nevalainen <wenche.nevalainen@gmail.com>,
dato 10. februar 2009 12:42
emne SV: Garn i stora dimensioner

Hei, Dette ser spennende ut!

Vi kjenner den "grove" siden av kardegarnsspinning relativt godt. Det du beskriver av dimensjoner går nok langt ut over det vi kjenner som mulig å spinne.

Det er noen produkt på markedet som er enten vevet eller strikket av svært grovt "garn". Dette "garnet" er produsert ved at normalt garn er strikket som en tube. Det varierer relativt mye hvor tykk denne er, men jeg har sett alt fra 5 mm til 10 mm.

Jeg kjenner ikke produsenter av en slik tube, men forsøk miljøet i Borås.

Med vennlig hilsen Ragnvald Svarstad

fra Jorgen.Hedegard@boras.se
til wenche.nevalainen@gmail.com
dato 18. februar 2009 07:21
emne rep

Hej Wenche!

Vi kan hjälpa dig med att göra ett rep av ullgarnet som Folke föreslog. Hör gärna av dig. Du når mig på tel xxx.

Med vänlig hälsning Jörgen Hedegård Museitekniker

fra Jorgen.Hedegard@boras.se
til Wenche Nevalainen <wenche.nevalainen@gmail.com>
dato 21. februar 2009 10:57
emne Ang. Re: rep

Hej Wenche!

Garnet skall vara på spolar. Vi kan slå garnet löst så det går att tova. Lovika garn går bra men det får inte vara antifiltbehandlat.

Med vänlig hälsning Jörgen Hedegård Museitekniker